

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

Быракъыкъэ Гъэшорышапъэм ратыжъыгъ

УФ-м и Президент къыдигъэк Ыыгъэ унашьоу «БзэджашІхэм шшъэдэ-к Ыыжъ ягъэхъыгъэнимкІэ федеральнэ къулыкъум, ащ епхыгъэ Чы-пІэ къутамэхэм ыкІи гъесэнгъэм иучреждениехэм ябыракъэр гъэ-нэфэгъэнхэр» зыфиЮрэм къыдыхэлъытагъэу мы къулыкъум и ГъэЮ-рышІапІэу Адыгеим щыІэм ибыракъэу аштагъэр зыщаратыжъыгъэ мэфэкІ зэхахъэ тыгъусэ Мыекъуапэ щыкІуагъ.

Іофтхъабзэм хэлэжьага ёх
Адыгэ Республика ём и Лы-
шхъа єу Тхъакуцынэ Асльян,
АР-м и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Владимир
Нарожнэр, федеральнэ ин-
спектор шхъа єу Лыујкъу
Адам, хэбзэухъумэкю кулы-
кухэм япашхэр, обществен-
нэ организациехэм ялтыклохэр,
мы системэм иветеранхэр ыки
непэ юф Ѣзызышхэрэр, нэ-
мыкхэри.

Гъэлорышланлэм ибыракъэу аштагъэм зы бгъумкэ УФ-м игреб, адрэм — къулыкүм епхыгъэ тамыгъэр ыкыл шым тесэу быбырэ адигэ нарт эпосым илъыхъужъэу Саусэрыкъо тешыхъягъэх. Тхъаклы-щынэ Аслъян, Владимир Нарожнэм, Лынгужъу Адам, Гъэлорышланлэм ипащэу Сергей Клюй, АР-м хэгъэгү клоцл иофхэмкэ иминистрэу Александр Речицкэм, УФ-м и Следствен-нэ комитет испедственнэ Гъэлорышланлэу республикэм Ѣыллэм ипащэу Александр Глущенкэм, нэмыйкхэми быра-кыр пхъэм рагъэклугъ.

Гъэйорышланлэм ипащэ къэ-
зэрэугъоигъэхэм, илофшлэгъу-
хэм закынфигъазээ, непэрэ
мафэр тарихым зэрэхэхьа-
щтыр, күлүкүшшэхэмкээ мэ-
къяншхо зэрилэцчтыр къыхи-
тъэцьгъ. Мы системэм хэт-
жкар къинигъуабэхэм яуаллэх
нахь мышлэми, къыхахыгъэ сэ-
нэнхъатым фэшьынпъэхэу, лы-
тъэ ахэлъэу явшъэрлынхэр

зэрагъэцак!эрэм къык!игъэхъыгъ. Мы быракъыр къулы-
къуш!эхэм языкыныгъэ, шэн-
кабзуу я!эхэм якъеухъумэн зэ-
эрэф!орыш!эштэм ицихъэ зэ-
рательыр хигъеун!афык!ынгъ

— Уголовнэ-гъэцкэлж сис-
темэм хэтхэр мафэ къэс бзэ-
джашлэхэм яуалжэх, ажлыачлэх,
яшныгээнэ шхьамысчху об-
щественнэ рэхьятныгээр, цыиф-
хэм яшнигэгъончлажэх Къау-
кумэ. Хъапсым тоф щизышлэн
вылъэклыщтыр цыиф лъэшыр
ары. Уихэгъэгу шүү плъэгъу-
ным, къэуухъумэнным, цыифы-
гъэм, лыгъэм ыкки щитхъум
ятамыгээ бырактыр щит. А
плстэури дгъэлъаплээ ыпеклэ-
гылтыыкотэшт, хэхъоныгэхэр

тшыщтыых, — кылуагъ С. Клюй.
Мы мэфэ дэдэм Тхъакуущын
нэ Аспъан бзэджашлэхэм пшъэ-
дэкүрж ягъэхыгъэнымкэ федеральне
къулыкъум кадрэхэмкэ и Гъэлорышлаплэ ипащэу,
генерал-майорэу Валерий Балан lyklagъ. Къулыкъум юфэу
ышлэрэм, пшъэрыльзэу зыфигъэ-
уцужыхэрэм, Гъэлорышлаплэм
ибыракъыкэ мэхъанэу раты-
рэм ахэр атегучылагъях.

АР-м и Лышихъэ пэублэ псальэ къышызэ, республи-кэм щылэ къулыкъум юфэу ыгъеца克ірэм мэхъанэшхо ри-тыгъ, ащ ипащэ рэзэнгъэ гу-щылэхэр пигъохыгъэх. Гъэхъа-гъэу щылэхэм адаклоу гумэкы-гъохеми ынааэ атыридзагъ. Ахэм зэу ащищ хъапсхэм адес цыифхэм юф горэ ашлэн, ежь-хэм заыгыжын амал ялэным къыфэклюгъэнэыр. Аужырэ уахъ-тэм мы лъэнныкъомкэ Гъэло-рышланлэм зэшшуихыгъэр ма-клэп, ау ар икүурэп. Нэмыйк федеральнэ структурэхэм яку-тамэхэм административнэ уна-

кіәхэр зәрашығъәхәм фәдүл республикәм иуголовнә-гъәцә-кіәкло системи псөольъакіә мәжіхумә ишігъәшшо къызыэрекло-щтыр АР-м и Лышихъә къы-лыагъ. Республика м ежъ къы-тефәрәр зәкіә зәригъәцәкіә-щтыр, Гъәзорышапіләм іәпілә-гъу зәрәфәхъуштхәр хигъәунә-фықыагъ.

АР-м и Лышихъэ гумэкын гъоу къылтыгъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэлорышлэцт программэм ипроект джыре уахьтэ УФ-м и Правительствэ зэрэхапльэрэр Валерий Балан къыгуагь. Шъолтыр Гъэлорышлаплэм илофшлэн, ившъерыльхэр зэригъэцаклэхэрэм осеншүү фишнг.

Шыгу къэдгъэкылжын, джырэ уахътэм ехүулэу республикэм щылэ Гээлорышланлэм епхыгъэ учреждении 6-мэ тофашэ. Ахэм нэбгырэ 2867-рэ ачлэфэ, адэсыр — 2186-рэ. Хьапсым дэсхэм я процент 60-мэ ящэнэрэу ыкли аш къыклэлтыклоу пшъэдэкылж арагьээ

хыбы. Бэзджэшлэгтээ хыльтээ ыкли хыльтээ дэдэ зезыхаагэхэм япчыагтээ процент 69,7-рэ мэхъу. Ильяси 5-м щегэжьягтэу 20-м нэс хьапс зытельхар процент 64,8-м клахъа.

хэр процент 64,8-м кэхэе.
Мы зэйлкэлгүй үүж Ленин-
ним ыцэ зыхырэ гупчэм па-
щэхэр eklonlagaхэв, биракынкээр
Гэлэорышалтн эзэрратыжын-
рэм фэгэхэхыгээ мэфэкл зэ-
хахьем халажагах.

хахъэм хэлжэяа гэх.
АР-м и Лышьхъэ йофтхъа-
бзэм кынчыгушынээ, мы кын-
чыгушынээ, мы кынчыгушынээ
псалъэкэ зафигъэзаг. Непэрэ
мэфэкэ зэхахъэр шүклэ агу
кынчыгушынэу, гъэхъяа гэхэр
ашыхъээ ыпэктэ льыклотэнхэй

— Быракъ хэхыгъэ шъуйнэ зэрэхүүгъэмкэл сышууфэгушо. Мир ныбдэгтүүнгъэм, зыкыныгъэм ятамыгъэу щыт, плэшэгъу пчагъэ кыкылугъ. Джыа гьогур щытхуу хэльэу лыжь угъэкотэнэйр шьо шууипшьеरиль, — кыбыагъ Тхъакүүшүнэ Асплан. — Республиким общественнэ-политическэ зыпкыитынгъэ илтынным, социальнэ-экономическэ хэхъоныгъэхэр ышынхэм шьуулахышишо хэль. Обществэм, непэрэ щылэнгъэм хэгъозажын зыльэкыицт, хэбзэгъэуцуугъэр зыгъэцэклишт цыфхэр хъапсхэм къадэкыжынхэм мэхъанэшхо ил, ашкэл шъоры тыхызыштугъыэр.

шыры түкбүздүгү ыралар.

Валерий Балан УФ-м и Президенттэй Владимир Путиним играммотэ итхагъэм къеджагъыкъи аштэй диштэй биракъылкэу аштагъэр Гъэлорышаплэм ипашшэ ритыхъыгъ.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хынъях

АР-МИ Парламент ия 5-рэ зэүгъэкІэгъукІэ юфшIагъэхэр

ЗЭФЭХЫСЫЖЬХЭМ ЯЛЪЭХЪАН

Псэольшынымкээ, транспортнымкээ, зэпхыныгъэмкээ
ыкти псэуплэ-коммунальнэ хызмэтымкээ комитетыр

2011-рэ ильэсүм ижъёныгъоктэй мазэ кыышуублагьэу 2016-рэ ильэсүм ибэдээзогу нэс псэольэшынымкээ, транспортнымкээ, зэхүүнныгъэмкээ ыкки псэуплэ-коммунальнэ хъязмэтэймкээ комитетым зэхэсигтэй 94-рэ илэгтэй, ахэм йоғыгтэй 257-мэ ашыгхэпльягтэй. Комитетыр зыпыль льэнэйкчохэмкээ АР-ийн и Хэбзэгтэйэуцугтэй 33-рэ АР-ийн и Къэралыгтэй Совет — Хасэм ыштагтэй.

— Ахэм хэушхъафыкыгъэ чып! ащаубыты фэтэрбыу зэхэт унэхэм ач!эсхэм зэдиряе мылькум иигъеклотовыгъэ гъэц-кэжынхэр игъом зэш!охыгъэнхэмк!э юфыгъохэм ягъэпын фэгъэхыгъэхэм, — elo комитетым итхъаматэу Игорь Ческидовым. — Мы лъэныкъом ильэс пчъагъэрэ хэбзэгъэуцуухэми, гъэцк!экло хабзэми анаэ лъэшэу тетыгъ. Адыгэ Республикаан лъапсэ зилэ и Хэбзэгъэуцуугъэу «Фэтэрбыу зэхэт унэхэм ач!эсхэм зэдиряе мылькум иигъеклотовыгъэ гъэцк!эжынхэр игъом зэш!охыгъэнхэмк!э юфыгъо шхъафхэм яхыл!агъ» зыфиорэр УФ-м ишъолтырхэм къаратыгъэ фитныгъэхэм къахибутаа 2013-ре ильсаны аш-декси зэблэхъуье хъугъэ, ашдаклоу ти Хэбзэгъэуцуугын зэхъокыгъэ. Джаущтэу мы ильэсүм игъэтхэпэ мазэ АР-м и Хэбзэгъэуцуугъэу «Фэтэрбыу зэхэт унэхэм ач!эсхэм зэдиряе мылькум иигъеклотовыгъэ гъэц-кэжынхэр игъом зэш!охыгъэнхэмк!э юфыгъо шхъафхэм яхыл!агъ» зыфиорэр АР-м и Хэбзэгъэуцуугъэ зэхъокыныгъэхэр фэш!ыгъэнхэм фэгъэхыгъэр» аштагъ. Аш ельбытыгъэу лъапсэ зилэ хэбзэгъэуцуугъэм я 14.1-рэ статьяу «Игъеклотовыгъэ гъэцк!эжынхэм пae атырэ уасэмк!э агъек!одыгъэм афеъэгъэзэжыгъэнхэм зыфиорэр к!эу джы хэт.

декси зэблэхүүгээ хуульээ, аш dakloy ти Хэбзэгтэйцугын зэхьокыгээ. Джаущтэу мы ильэсүм игъэтхэпэ мазэ АР-м и Хэбзэгтэйцугын «Фэтэрбыэу зэхэт унэхэм ачлэсчэм зэдьрьея мылькум иигээкlotыгээ гээцэклэжынхэр игъом зэшлэхыгээнхэмкээ юфыгьо шхъяафхэм яхынлаг» зыфиорэ АР-м и Хэбзэгтэйцугын зэхьокыныгэхэр фэшшигээнхэм фэгъэхыгээр» аштагь. Аш елтыгьэу лъапсэ зилэ хэбзэгтэйцугын я 14.1-рэ статьяу «Игъэкlotыгээ гээцэклэжынным пае атырэ уасэмкэ агъеклодыгээм афегъэгъэзэжыгээнир» зыфиорэр күэу джы хэт.

Законопроекты из эхэгье- уюнкэ пъапса хъугъэр икынъа

Джасиц фэдэу Къэралыгъо Советыр — Хасэр хэпльэнэу мы ильзэсүм имэкъуогъу мазэ комитетым къыхилтхяагь Йофыгъо «AP-м ит транспортыр зиунаехэм ягражданскэ пильэдэк Йыжь ш ЙокI имыI Эу ухьумэгъэним ыльзеныкъокI Э Йофхэм язынет ехылI агъ» зыфиI орэр.

тагъ. Хэбзэгтэйцуугъэр республикэм щигхырацы зэхъум, ашдэлэжжэфхэ зэмьнэгүе гэхэд ладжи къыкъокыг. Ау уахтэр зы чыпіл щытэп. Федеральнэ хэбзэкъыдэгъэкъыныр зэхъокы, УФ-м и Псэуплэ кодекс ия 169-рэ статья ыкли Федеральнэ хэбзэгтэйцуугъэр «Сэкъатныгъэ зилемхэу Урысые

Студент 200 фэдиз хэлэжьаагь

Кыбылэ федеральэ шъольнырым и Урысые зэнэкъокъоу «Студенческий лидер-2016» зыфиорэм ишъольыр уцугъо Адыгейим щыкъуагъ. Урысыем и Кыбылэ иапшъэрэ еджэпэ 14-мэ ястудент 200 фэдиз ащ халгажьагъ.

2016-рэ ильэсүүм студентхэм яобь-
единениехэм зягъэушъомбгүйгээнүү
епхыгээ программэм кыдыхэлтыг таатуу
Мыекъолэ къэралыгъо технологическа
университетыр, Адыгэ къэралыгъо уни-
верситетыр ыккүү Волгоград къэралыгъо

социальна-педагогическому университету зэгүүсэхэй ар зэхажааг. Ашкэ Урысые Федерацием гъэсэнгыгэмрэ шлэнгыгэмрэ и Министерствэрэ ректорхэм я Урысые Союзра йэлдэгч чадвартай

Урысые Сойзээ Гылбыгын квафферүү.

Студентхэм япрофсоозу организаци-
еҳэм зягъэушьомбгүйгээнир, студент
анаҳь чанхър къыхэгъэштигъэнхэр, аҳэм
еҗж ашъхъэ юф фашлэжыным фэгъэ-
сэгъэнхэр, пэртү нэшанэнхэр студентхэм
аҳэлхэу гъэсэгъэнхэр арлы пшъэрьтэү
захашакоҳам, зыфагъацужынгэр.

Зэхэцкюхэм зыфагъэуцжыгъэр.
Апэрэ мафэм ныбжыккілэхэм зэнэ-
къокъупл афызэхашагь: «Автопорт-
рет», «Заседание профсоюзного ко-
митета», «Блиц» ыкыл «Профтест»
сүнүүчесуралыс санжиту-

хэм апае атырэ уасэм кызыэр-
фырагъэгъэзжыхыщ шыкэр аухэ-
сыгъах, Хэбзэгъэуцугъэм игъекло-
тырьж, йоф эшлэ

Ар гъэтхэпэ ма-
зэм зэраштагъэм
емыльтыгъэу

*АР-м и Прокуратурэ Йоғишыныр ригъэ-
жыагъ транспортыр зиунаехэм яг-
разжданскэ пишъэдэк Йыжь шлокI
имыІзу ухъумегъэныр зэшигээхэр эхэрэм
хэбзэгъэуцугъэхэр зэрагъэцакIэхэрэм
ыкIи аиц ылъэныкъокIэ цыифхэм яфи-
тыныгъэхэр къызэрэдалтышэхэрэм
льыпльэгъэнымкIэ.*

2016-рэ ильэсүм

щыублагъэу зера-
хъэр хабзэр ашкэ агъэцкэн
фае. Арышь, аш цыифхэр ыгъэ-
гумэкынхэу щытэп. Мы юфым
фэгъэзэгъэ күулыкүхэм зэкэ
кыкылтытыкыжыщт ыкли цыиф-
хэм атыгъэ ахъщэм хабзэм
тетэу къафырагъэгъэзэжыщт.
Комитетым юф зыдишлэрэ
льянныкьюхэм ашыщ «правитель-
ственнэ сыхъатым» къыриубы-
тэрэ уахътэм зигъо гумэкыгъо-
хэр щызэхэфыгъэнхэр. Джащ
фэдэу Къералыгъо Советыр —
Хасэр хэппльэнэу мы ильэсым
имекыуогъу мазэ комитетым
къыхилхъягъ юфыгъо «АР-м
ит транспортыр зиунахэм

ягражданскэ шольдээкүйж шлок имылэу ухьумэгъэным ыльэнэ-кьюкэ Ioфхэм язытет ехьы-ллаг» зыфиорэр. AP-м щып-сэухэрэм полисхэм ягъэпсынкэ даоу къарагхыллэрэр зэрэбэм зигугуу тшырэ Ioфыгъом хэп-лъэнхэр къыпкырыкыгъ. Мышумакийгъор депутатхэм къагу-рытуасть ыкчи я 59-рэ зэхэ-сыгъоу ар зыщызэхафыгъэм къырагъэблэгъагъэх страховой компаниехэу AP-м щылажжээ

рахованиемкіе хәбзәгъеуцурар гъэцқлагъе зэрхұрәм көльшешу лыптың хәм көлшешулықтар. Ухыменір зәшіозынхәрәм ялошлакіе упльекүйнір, зәфхұсыжықтар көлшешулықтар ағоххәрәм яшыпкапті зәфхұсыжықтар көлшешулықтар. Полосхәм яғылышын иниятин зәшіушаҳы зыхыукіе, Ражданскә пшьедәкілжыры шокі имыләу ухымегъенім зәненікъокіе хәбзәгъеуцугъеу шіләхәр ағаңақілхәмә ыупльезнене джаш федәу АР-м и окуратури зыфагъәззенеу анашығы. Кыыхәгъеңшығынде, депутатхәм зызерафагъәззене тәр кызызахығы — АР-м Прокуратурә қоғашынр ригъезнега транспортыр зиунахәм Ражданскә пшьедәкілжы шокі имыләу ухымегъенір зәшіозынхәрәм хәбзәгъеуцугъеу шокі имыләу зәненікъокіе цыфхәм яфитыншілжы — АР-м Прокуратурә қызызәрдальтытәхәрәм ыупльегъенімкіе.

**АР-м и Парламент
иупчэжжэгъухэм къагъэ-
хъазырыгэс къэбарым
дэлэжжагъэр
МЭШЛЭКЬО Сайр.**

рограммэ къыдыхэлъятағъеу «Инфографика», «Социальный опрос» ыкты «Сюрприз» зыфилохэрэмкэ ныбжы-кэхэр зэнэкъокуғъэх.

Нэүжийн Мыеекъопэ къэралыгъо технологическэ университетийн иректорэү Къуийж Саидэ зэнэкъокъум хэлажье-хэрэр, экспертнэ купым хэтхэр ыкки «Студенческий лидер-2016» зыфиорэм ижюри ригъэблэгъягъэх. Студентхэм япрофсоюз организациехэм ялошшээн ерхыгъяа яофыгъохам ахэр атегушигъягъэх.

Студентхэм япрофсоюз организацийн эхэмрэ ашьэрэ еджаплэхэм яадмын нистрахицхэмрэ зэдэлэжъэнхэмкэ гумэцкыгыу къэуцуухэрэй ары аанахьэу зытегүүщигэхээр. Ныбжыкыкэ чанхэм якъяхъяашынка Урсысөм иашьэрэ елжас

Піәхәм я студентхәм ныбджеуныгъе, зәгурыоныгъе азыфагу ильынымкә, нахыжкхәм щысә атырахынымкә, пәрыйтныгъе нәшанәхәр ныбжыкІәхәм ахәлтихәмкә мыш фәдә зәнәкъокуҳәм мәхъанә ин зәряләр Күуйж Саидә кызыгар.

Хъаклэу къекуягъэхэм Урысые зэнэхъээс иуцугъо Адыгейим зэрифешъуашэу зэрэшыизэхашагъэр къыхагъэшыгъыкыл нэгушюо къазэррапэгъокыгъэхэмкэ зарафэрразэхэр къауягъ. Зэнэхъокуур мэфэкл шыыклем тетэу зэфашыжыгъ. Теклонигъэ къидэзыхыгъэхэм ацэ къапалуягъ. Апэрэ ыкыл ятлонэрэ чынплэ къидэзыхыгъэхэр Урысые зэнэхъокуу «Студенческий лидер-2016» зыфиорэм ичилгээс. Чүнчээс хөгжлийн цэвэртэй.

ПИТЬКЪО Анет

Іоныгъу-2016-рэ

Чіэнагъэ фэмыхъоу лэжыигъэр Іутхыижын!

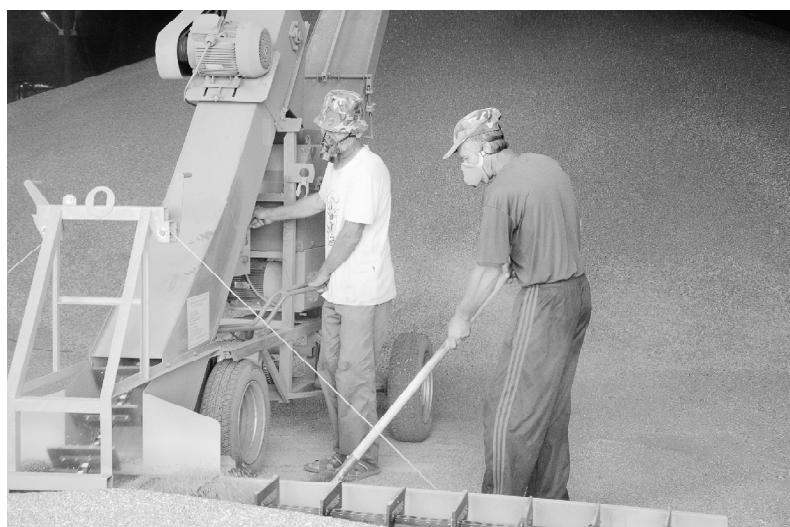
Аужырэ мэфэ ошухэу кызыэлъыктуагъэхэм республикэм игубгъохэм Іоныгъошом зашиу-шъомбгъугь. Чыгулэжхэм акычэ зэрхыхыллэрэ бжыхъэсэ коцэу къагъ-кыгъэр чіэнагъэ фэмыхъоу угъоижыгъэны ары. Іоныгъор чанэу зыщыкторэ Шэуджэн районым мы мафэхэм тыщылагь. Мэкумэц гъэорышаплэйнагроном шъхваалу Гуттэ Мурат гүшүэгъу тифхъугь.

Гъэхъагъэхэр яэх

— Ильэсүм кыкыц! Чыгулэжхэр зыдэлэжэгэе бжыха-сэхэм яухыжын къэсыгь. Іоныгъор чанэу тихызметшаплэхэм зэшүахын зэри-фешуашэу зыфагъэхазырыгь, ау ом изыт пэриохуу къит-фэхүү. Хыныгъор зедгэжхэйн къыщыублагъэу ошхым ыпкъ къикыкъе тхамафиту фэдиз

тшюклюдигь. Ару щитми, гъэхъэгэе дэгүхэр тэшых. Бжыхъэсэ гектар мин 16,7-м щи-щэу бэдээгъум и 13-м ехүллэу гектар мини 10 фэдизир тихызметшаплэхэм яухыжыгь. Гуртымыкъе зыгектарым центнер 54,2-рэ къирахызэ, пстэумки тонн 53,6-рэ аложыгь, — elo Мурат.

Зыгэлсэфыгьо ямызэу мэфэ ошухэр кызыфагъэфедэхээзэхээр районым ичыгулэжхэм яухыжыгь. Гектар мини 2,3-м тонн мин 11-м ехъу къирахыгь, гектар тельтийтэу центнер 48,5-рэ къитыгь. Гъэреклорэм нахьи ар тээкл нахьыб. Блэкыгьэ ильсхэм ялтыгъээмэ, рапсии лэжыгьэ дэгүу къитыгь. Гектар 1122-у яухыжыгъэм гектар тельтийтэу центнер 24-рэ къирахыгь.

— Мэфищ щитыгъэхэу комбайнэхэр коцым иухыжын непэ щэджэгъоужым фежэжхэгъэх. Коц гектар мин 14,3-м щищэу гектар мини 7,6-рэ яухыжыгь. Гектар тельтийтэу центнер 56-рэ къирахы, пстэум-

ки коц тонн мин 42,4-рэ тихызметшаплэхэм аложыгь. Лэжыгъэу яухыжырэм идэгүүгээ тигъэрэзштэгъэ, ауджы оцххэм ауж ар нахь къе-тыхынэу щынагъо щыл. Чылапхъэхэр кызыщаагъэкъирэ гектар мини 3 фэдиз тил, ахэм яуго-ижын джыри къаухыгъэп, — къитфелуате Мурат.

Бжыхъэсэ лэжыгъэу къирахырэмкъе блэкыгьэ ильсхэм афэдэу пэритигъэ зыыгъхэр хызметшаплэ анах инхэу «Премиум», «Заря», «Былымахъу», «Юг Агробизнес», «Асхан» зыфэллощтхэр арых.

Лэжыгъэу яухыжырэр анахыбэмкъе агъетылты. Районым ит хызметшаплэ анах инхэм зэкэми непэрэ мафэм

ялэжыгъэ зыщаагын псэуальзэхэр яэх. Ахэр Іоныгъор емыжээ зэтэргээлэхэгъэх, уасэр кыдэктөөфэ алыгы. Аш фэдэ амал зимыэхэм, анахэу мэкумэц фермер хызы-мэтшаплэ цыклюхэм ялэжыгъэхэр ящх.

— Тихызметшаплэхэр техникихэмкъе зэтэгэлэхэгъэх. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ, уарылэжкэнкъе зэтэгэлэхэгъэхээгээ комбайнэхэр тиэх. Чіэнагъэ фэмыхъоу лэжыгъэр яухыжы. Мэфэ ошу хумэ зы мафэм комбайнэ 80 фэдиз Іоныгъом хэлажээ. Уарзэр зэрэхауплэхээжыщт іэмэ-псымэхэр аптыхэу юф ашэх. Джащ фэдэу гектар мини 4 фэдизим ышхьашо агъешьэбагь, 2017-рэ ильэсүм яухыжыщт бжыхасэхэр зыщапхыщтыр ажъожынэу фэхъягъэх, — elo агроном шъхваалу.

Бжыхъасэхэм анэмкъе Шэуджэн районым гэхээ зэфшхъафхэр илэх. Натрыг гектар мини 3-м ехъу, тигъэгээ зэфшхъафхэр хызметшаплэ анах инхэу «Премиум», «Заря», «Былымахъу», «Юг Агробизнес», «Асхан» зыфэллощтхэр арых. Лэжыгъэу яухыжырэр анахыбэмкъе агъетылты. Районым ит хызметшаплэ анах инхэм зэкэми непэрэ мафэм

Къатефэрэ зэкэ ашэ

Шэуджэн районымкъе зэлъашэрэ фермерэу Отэшыкъо Аслын ихызметшаплэ «Былымахъом» Іоныгъор ыкіем фигъэктуагь. Коцым иухыжын зыщаухыщт мафэм хызметшаплэ тищылагь. Аш илэпшэгъоу (управляющэу) Отэшыкъо Налбый гүшүэгъу тифхъугь, яофхэм языт зыфэдэр къедгээлотагь.

Ильэсүм къатефэрэ зэлъашэрэ. — Осэпсыр темыкъе губьом тихлан тльэкырэп, — elo Налбый. — Аш къыхэхкъыкъе, мафэм яухыжырэр нахь макл. Тилэжыгъэхэм тиэрэяшшашаагъэм ельтигъэу, гүлэпэшхохэр тиагъэх, ахэм ятпэлээки дэхагъэх, ау джы ощхэу къешихэрэм яягъэ къеклуагь, тызыщыгыгъэ лэжыгъэ къитхыжырэр. Анахэу тызырэм.

Пимыгъэтэкүгъягъэмэ, центнер 60-м къыщымыкъе къитхыштигъэ, ау сид пошагъэми, чылопсийн изыт зэхжокышшүүтэл. Хээ гектар 200-м гуртымыкъе центнер 43-рэ къитхыгь. Лэжыгъэ бэгүүагъэ къирахынам пае хызметшаплэ кытхефэрээр зэкэ ашыагь. Чылэхъэ анах лэпкыншүүхэр, хабзэ зэрэхуагь, ахыгыгъэх. Минеральне чыгъэшшүүхэм бжыхъасэхэм яшшагъэх, уз зэфшхъафхэр къяммызунэу, уцыжхэм зэлъамыкунхэу щенутхэр тыраклагь. Мы юфтхабзэхэм ахьшэу апкюодайрээр бэ, ау лэжыгъэу къитхыжырэмкъе зыкыгъэшшыпкъэжыгъэу пащхэм алтытэ.

— Коц гектар 500-у тилэм щищэу гектар 75-рэ нахь къитхыжыгъэу ошхым тыкызэтиригъэуцагь. Тыхэмыхашуу мэфищ щитыгъэдээ ахыгыгъэу илэх ельтигъэу непэ Іоныгъом хызметшаплэ тиэлгээ. Игъом коцым зэрэутымыхы-

жышшурэм иягъэ къэкъо, лэжыгъэ зэфшхъафхэр илэх. Коцым яухыжырэр, зэкэ пломи хунуу, бэмшшэу ашыгъэ гээтийлүүлэлтээр ратэхуагь.

(Икэух я 5-рэ н. ит.)

Владимир Целуйко.

Отэшыкъо Аслын.

Пчэдэжыым жыкылау түнэс-тиэти, губьом джыри ихъанхуу

мыгъэрэзагъэр хээр ары. Ошхым ымыгъэгъольыгъагъэмэ,

Хэмийклоокэжын лъэуж Къыгъенагъ

Шууимафэ шу, гээзэтэу «Адыгэ макъэм» иофышэхэр!

Тыкызытугушынэмэ тшоонгыр лъэпк гээзетим иредакции ильэсэйбэрэ иофышызышлагъя, тшыпху нахынжъе, тихорэлльфэгэй Чэсэбий Юл.

Тигусэй Юлэ идунаи зихъожыгъэр ильэс 8-м ехъугь. Юлэ псаугъэмэ, бэдээгүйм и 17-м ыныбжь ильэс 80 хъущтыгъе.

Юлэ иофышэклагъэри, ицыфышигъагъэри, иакыли дэгью щыгъузэх иофшэгъэхэр ыкчи ягукеэжыхъэр бэрэ лъэпк гээзетим къыщыхаутэу хуугъе.

Тэри, иахыилхэм, Юлэ шэн-хэбээ дэхабэ дэтлэгъугъээр зекэ къэтимычими, гущиэ фэбээ заулэклэ тыкын тегущиэ тшоонгыр.

Юлэ къалэу Мыекъуапэ къыщыхъугь, ятекэ къудажэу Аскъэлай зыщынгъэр, бэрэ дахэклэ нахынжъе зигугу ашынгъе лаакъо Чэсэбиймэ яхьуугь.

Юлэ ишынэнгъэ къинигъо лъэхъанхэр бэу къыхэфагъ, ятэ Хэгъэгу зэвшом щыкодыгь. Арэу щитми, исабынгъо-иклэгэум лъэшэу анаэ тырагъэстэйянэ Чаби, ятэштихухэу Къутаси, Зулихъи. Мыхэм алэ зекэдэзагъэу яцыфыги, яшэн-зэфыщыкъэ шаби зэбламыхъо ягашэ къахыгь. Тхэм джэнэт къарет.

Цыфмэ гуфэбэнгъэ ин Юлэ африлгарь, ыгукэ къабзэу щитыгь. Иахыилхэмкэ гукигъушо хэлтыгь. Тихорэлльфэгэу иунэ цыфкъуаплэштэгъ, зыми нэмипль ритыгъэп. Пшыгъэу

иофшаплэм къикыжыгъэми, юшхыпци-кызэ, ыахыил нуюхэми, пшэшшэжъье еджаклохэми, нэмийхэми афабзэштыгъэ, афадэштыгъэ. Юли, янэу Чаби ризыкыышо ялагъ. Чылэм къикыгъе ыахыили, нэуаси, сымэджэшым Чэфагы Юлэ имыхамелэ анэсигь ыкчи шүкъэ агу къэкыжы, ашыгъупшэрэп, къыфэрэзэх.

Юлэ иклалэу Айтэч янэ итепльэ ыыгъ, ишэн, илокэ-шыкэхэмкэ ехьыншыр. Ти Айтэч ишэнэнгъи, иофшаплэм, ишшыги тирэгүшо, тыфэлэлэ щыэлэгэе гупсэф илэнэу, насыпышонеу, унгээ дахэ илэ хуунэу!

Непэ Юлэ къитхэмэтыгъими, ицыф шыпкъэгэ дахэклэ иахыилхэм тигу къэкыжы, ишэнкэ щысэтехыпэу тиагь ыкчи ти.

Юлэ бэрэ тигу къыкэуцо, тигу зэхахь, тигу эхийн...
Пхорэлльфэгъухэр.

Утшыгъупшэрэп, ти Юлэ дах

Чэсэбий Юлэ непэ къытхэтыгъэмэ, ыныбжь ильэс 80 хъущтыгъе.

Іэдэб дахэ зыхэль иофшэклэхуу, шхъэклэфэ ин зыфашынгъэ бэзильфыгъэу ары Юлэ тигу къызеринаагъэр. Унбижыкъеми, ухэклотагъеми узынфишэу шэн дэхабэ ашч хэлтыгь.

Чэсэбий Юлэ 1936-рэ ильэсүм бэдээгүйм и 16-м Мыекъуапэ къыщыхъугь. Хъатыгъужыкъо гурит еджаплэм къызычэхэм. Мыекъопэ къэлэгъэдже институтын щеджагъ. Ар къызериухыгъэм лъыптигээ ишынэнгъэ печатын рипхыгь. Гээзэтэу «Социалистическая Адыгейм» (нэужым «Адыгэ макъэм») ильэс 30-м ехъурэ иофшишлагъ. Корректорыгь, письмэхэмкэ отделын иофышагъ, ау пстэуми анахынбэу зэдээклако щитыгь.

Юлэ ильэсэйбэрэ зы кабинет сыйдисынэу хуугъе. Бэ сыйфигъэсагъэр, инэу сыйфэрэз. Анахэу сыйг къэкыжыгъэр алерэ мафэр ары. «Непэ къыщегъэжьагъэу мары узигуусэцьыр, къырлыгъ, улчэжьагъэш», — ыули Пэнэшү Хамзээти Юлэ икабинет сыйзырещэм,

пстэуми алерэ сыйнаэ зытесидэзагъэр тхээпэ 20 фэдиз хүн хэчтүгээу ыпашхъэ зэрилтийр

ары. Мэфэ заулэм зэулигъэка- гъэмэ яджэжьэу къысшошыгь. Ау нафэ къызэрэхъугъэмкэ,

сыйзэрэзэгъыгъэмкэ сыйкэгъо- жыгъэу сепэгъогъохэу сыйчи-

щилэп.

Утшыгъупшэрэп, ти Юлэ дах, бэрэ уигугуу тэшь.

ТХЬАРКЬОХЬО Сафыет.

Шуукэ тигу уиль

Чэсэбий Юлэ фэдэ цыфышу сапэ къызерифагъэмкэ, ильэс пшыкъушым ехъурэ сыйдэлэжьэнэу зэрэхүүгъэмкэ Тхэм лъэшэу сыйфэрэз. Иэдэбкэ, ибэрэчэтигъэкэ ар редакцием иофышэхэм къахэшынгъигъ, цыфыгъэкэ уахээгъэллихъухащтхэм ашынгъигъ. Нэшх-гущхэу, нэгу зэуухыгъигъ, цыф хъалэлэу щитыгь. Упчэ горэ уилэу Юлэ зызыфбэгъазэкэ, иофэу зыпилтийр зэпигъэти, мэхъанэ къыуитэу, щыхэ шабэр ыуулэ тельэу, нэгушоу, самбырэу джэуапыр къыуитыжынгъигъ, рэхъятныгъэу хэлтымкэ бзыльфыгъэм угу къыдишааштэгъигъ.

«Тхэм Чэсэбий Юлэ зэдээхэм къыфигъэшыгъагъ» сомэ, хэуконоигъэе мыххунэу сэлэйтэ. Зыпшэ умыкъожын къулайнгъэ ин а

иофмэ аш фырилгарь, тигу етыгъэу зэрэлжээрэмкэ, ишэнышуагъэкэ уехъопсэнэу щитыгь. Ау шэнэгъэшо зэрэкъольым рыхээу сыйхыилагъэп, къыдэлжэхэрэм зыки захильтыгъэп. Ицыфигъэкэ, илэпээсэнэгъэкэ бзыльфыгъэ гохыр тишигэштэу щитыгь.

Юлэрэ сэрыре тигэгүйсэу бэрэ тидачэхэм тицээжьагъэхэти. Аш ыэ чыгум зэреклурэ, бысныгожэ хъалэлэу зэрэштэйр синэрилгэгъигъ.

«Ынэгү нурэ къыкъехы, цыф нэфын» зыфалорэмэ Юлэ ашынгъигъ, къешэхъэгъэ пстэури зэлжигъэнэфынгъигъ. Гуфэбагъэу, гукигъоу цыфхэм агильхыгъэм, ишшуагъэ зэраригъэгъыгъэм япэгъоклэу Тхэм джэнэт къыритынэу сельэу.

ЛЫШЭ Саныет.

ГАНДБОЛ. ДУНАИМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Урысыер — Даниер

Дунаим гандболымкэ изэнэкьокьу бэдзэогъум и 2 — 15-м Москва щыкIуагь. Хэгъэгхэм яхшыпыкIыгъэ командахэм язЭукIэгъухэм ильэс 20-м нэс зыныбжь бзыльфыгъээр ахэлжьагъэх.

Урысыем ихэшыпыкIыгъэ команда итренер шхъяаэр Анатолий Скоробогатовыр ары. Мыекъопэ «АГУ-Адыифым» итренер шхъяаэуи А. Скоробогатовым Ioф ешIэ. Хэгъэгум иныбжьыкэ хэшшыпыкIыгъэ команда щешэх «АГУ-Адыифым» хэтхэу Анастасия Серадскаяр, Елена Портягинар, Виктория Смоленцевар, Наталья Никитинар. Марина Егоровамр къэлэпчьеутиу Мария Дувакинамр Мыекъупэ щышых, ау аужирэ ильэсум зыр — «Звездам», ятнэрэ «Динамэм» аашешэх. Анастасия Рябцевар Краснодар щапуугь, къэлэпчьеутиу «АГУ-Адыифым» щешштыгь. Джыре уаххтэ «Астраханочкэм» рагъэблэгъагь.

ЗЭЛҮКІЭГҮХЭР ЗЭРЭКІУАГЬЭХЭР

Урысыер — Нидерландхэр — 31:24 (13:17)
Урысыер — Китайр — 39:19 (23:9)
Урысыер — Чили — 41:10 (26:5)
Урысыер — Япониер — 43:23 (18:9)

Урысыер — Швециер — 31:21 (17:11).

Финалым и 1/8-м хэхъэрэ зэлүкIэгъу. Урысыер — Аргентинэр — 31:20 (14:10).

Финалым и 1/4-м хэхъэрэ зэлүкIэгъу. Урысыер — Норвегиер — 35:24 (16:14).

Финалым и 1/2-м хэхъэрэ ёшIэгъу. Урысыер — Германиер — 33:25 (19:12).

Финалныкъом теклонигъэр тишшьашхэм къышыдахыныр къяхыльэкигь. ЗэлүкIэгъум пчагъэр зэрэшшылыгъуатэрэм тигъэгумэкиштыгь: 20:15, 26:22, 27:25. Къэлэпчьеутиу А. Рябцевам пе-нальтир тигогогуито къизэкидээжыгь. Германием иешлаклохэр къэлапчьеэм благъезу къеклихэу зэп къизэрэхэкигъэр. Анастасие Iепэлэсэнэгъэ ин къизэлэгъуагь, тикъелапчээ цыхэшэгъоу къизэриухумэрэм Урысыем испортсменкэхэр ыгъэгушуагь.

Голиковар, Сабировар, Егоровар, фэшхъяафхэри апэкIэ ильхээ пчагъээм хагъахо. Серадскаяр ухумэн Ioфыгъохэм ухажыныгъэ дэгэу къащегъэльягьо. Пчагъээр 33:25-у тиешлаклохэм теклонигъэр къыдахи,

дышье медальхэм афэбэнэнхэу фитыныгъэ яэ хуугъэ.

КІЭУХ ЕШІЭГҮҮР

ТелефонкIэ къатыгь.
Урысыем ихэшыпыкIыгъэ команда итренер шхъяаэр Анатолий Скоробогатовым тигъэзетдэжхэм, спортым пышагъэхэм ацIэкIэ тыфэгушуагь.

— Льэшэу тигуапе Адыгейим щыщхэр къизэрэлтыгъэлхэрэр, къитиуагь А. Скоробогатовым. — Финалым унэсигъэ зыхыкIэ, дышье медальхэр къизэрэхъицхэр ары узэгүшшиэрэр. Зэнэкьокъур Москва щэкIо, ар къидэтлтытээ, кIеух зэлүкIэгъум зыфэтэгъэхъазыры.

ЕшIапIэм пшашибхэр ихъанхэм ышкIэ сыда япошIонгъор?

— Даниер команда лъэшхэм аашыг, утеклонигъэр къин дэд. Типшашхэм ясюо сшоигъом гултатагъэу къисщэхь. Анахъэу

къихээгъэшшытэр ухумэн Ioфыгъохэр зэрагъэцкIэштхэр, апэкIэ зилтыхкIэ, хъагъэм Iэгуаор радзэннимкээ хэкIыпэу къагъотыщыр ары. Зэгурьонигъэу ахэллыыр къихээгъэшшыт.

— Мыекъопэ «АГУ-Адыифым» иешIапIохэр, тикомандэ хэтыгъэхэр зэнэкьокъум чанэу хэлжьэх. Типшашхэм хэушхъяафыкIыгъэу сэлам япхыжы тишигъор?

— Тхъашуугэцэу. Ти-спортсменкэхэм шуугъэгушо ашоигъу.

... Мы сатырхэм шууджэ зыхыкIэ, теклонигъэр къидээхыгъэм тышыгъозэшт. Пчыхъэр хэ-кIотагъэу Урысыемрэ Даниемрэ тигъуасэ зэдешIагъэх. Къебарышу зэхэтхэн тимурадэу къенэгъэ уаххтэр дгъэкошт.

Сурэтим итыр: Урысыем гандболымкэ изэшшыпыкIыгъэ ныбжыкIэ команда икъэлэ-пчэзштэу Анастасия Рябцевам фэгушлох.

ильтээ 25-рэ зэрэхъурэр бжыхъэм игъэкотыгъэу дгъэмэфэ-къышт. Спортышхом гъэхъяафыкIыгъэм имэфэкI фэсэгъэхь.

Санкт-Петербург щыкIогъэ зэлүкIэгъухэм спортсменкэ цэры-лохэр ахэлэхъагъэх, трекым яэ-пэлэсэнэгъэ къыщаагъэлэгъуагь. Е. Ошурковам дышье медальхэр эзэнэкьокъухэм къащихыгь, хагъэунэфыкIырэ чыпIэхэр къащидыхыгъэх, ау хэбзэ шапхъэхэм адиштэу Урысыем ихэшшыпыкIыгъэ команда хагъэхъанэу хууштыгъэп. Джыграхданствэр ишIэш, Европэм, дунаим ямедальхэм афэбэнэн ылъэкIышт.

Къушхъэе гъогухэм аышызэх-агъэхэгъэ хэгъэгум эзэнэкьокъум иапэ-рэ едзыгъуиту аухыгь. Е. Ошурковар азэ итэу дышье медальхэр фэбэнэ.

Урысыем кушхъэфчээр спортымкэ ифедерации идиректор шхъяаэр Юрий Кучерявэм зэрильйтэрэмкIэ, Елизавета Ошурковар хэгъэгум ихэшшыпыкIыгъэ командахэм аштагъэшь, дунээ зэлүкIэгъухэм нахыбэрэ ахэлэхъян, бэрэ тигъэгушлон ылъэ-къышт.

Адыгэ Республикэм ишIитхуу спортышхом нахь лъагэу щи-этынэу Елизаветэ фэтэо.

Сурэтим итыр: сэмэгумкIэ ящэнэрэу щытыр Елизавета Ошурковар ары.

**Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:**
Адыгэ Республика
кэм лъэпкъ
IoфхэмкIэ, IэкIыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адиряIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стяинскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыIэр:**
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъяаэр
иапэрэ гуадзэр:

52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыж зы-
хыэрэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adyvoice@mail.ru

**Зышаушыхыты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын IoфхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэсикIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэIоры-
шIапI, зэраушыхы-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкIи
пчагъэр**
3927
Индексхэр
52161
52162
Зак. 408

Хэутын
зышыкIэхэнэу щыт
уаххтэр
Сыхыатыр 18.00
ЗышыкIэхэнгъэх
уаххтэр
Сыхыатыр 18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъяаэр
гуадзэр
МэшлIэкью С. А.
ПшъэдэкIыж
зыхыырэ
секретарыр
ЖакIэмыкъо
А. З.

КУШХЪЭФЭЧЬЭ СПОРТЫР

АДЫГЕИМ ИШТИХҮҮ ЙЭТЫШТ

Адыгэ Республикэм кушхъэфчээр спортымкэ икъэлэцкIу-ныбжыкIэ спорт еджапIэ зышызыгъэсэрэ Елизавета Ошурковам Урысые Федерацием игражданствэ къыратыгь.

Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбый.

